

BUREAU
GELIJKE
BEHANDELING
FLEVOLAND

VOORKOMT
&
BESTRIJD
DISCRIMINATIE

2019

Zichtbaar jezelf zijn in Lelystad

In mei en juni 2019 heeft Bureau Gelijke Behandeling Flevoland (BGBF), in het kader van Lelystad Regenboogstad en Flevoland Regenboogprovincie, een Regenboog enquête uitgezet in Flevoland. Met dit onderzoek wordt beoogd inzicht te geven in de ervaringen en behoeften van LHBT+ (lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenderpersonen e.a.) in Flevoland voor gemeenten, politie en andere organisaties, zodat we duidelijk in beeld krijgen waar we samen verder aan kunnen gaan werken.

De enquête is verspreid via een roze nieuwsbrief van BGBF die naar het hele BGBF-netwerk is verzonden, om niet alleen de trouwe roze nieuwsbrieflezers aan te spreken, maar om ook alle maatschappelijke partners, ambtenaren, politici en andere lezers te attenderen op de enquête en hen in te zetten bij de werving van respondenten. In Lelystad heeft er ook een oproep op de Stadmakerpagina in de Flevopost gestaan. Verder is ingezet op facebook, twitter, persoonlijke uitnodigingen plus reminders en expliciete benadering van o.a. welzijnsorganisaties, zoals Carrefour, jongIN Almere, COC en Avanti. Uiteraard heeft CMO Flevoland, onze partner in het verwerken van de onderzoeksgegevens, ook haar netwerk benaderd. Dank aan iedereen die heeft meegeworfeld en gedeeld!

Voor elke gemeente wordt een apart rapport geschreven, waarbij wordt ingezoomd op de veiligheidsbeleving en de zichtbaarheid. Ook de behoeften worden in kaart gebracht op verschillende terreinen. Aansluitend verschaft het rapport inzicht in de ervaren discriminatie en meldingsbereidheid, gevolgd door conclusies en aanbevelingen.

Lelystad

regenboogstad

Zichtbaar jezelf zijn in Lelystad

Regenboogenquête Flevoland

Marloes Huijsen

Met medewerking van:

Kristijan Groeneveld, projectmedewerker
Arja Kruis, directeur
Joke van den Ham, consulent klachtbehandeling

Uitgave: oktober 2019

Bureau Gelijke Behandeling Flevoland

Zilverparkkade 16	Flevostraat 10
8232 WJ Lelystad	1315 CC Almere
0320-233327	036-5297670

email:	info@bureaugelijkebehandeling.nl
website:	www.bureaugelijkebehandeling.nl
twitter:	BGB-Flevoland
facebook:	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland

Marloes Huijsen, MA. Cultureel antropoloog en criminoloog.
Medewerker projecten & onderzoeker

Deze publicatie is eigendom van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland. Bureau Gelijke Behandeling behoudt alle rechten met betrekking tot alle in of via deze rapportage aangeboden informatie. Kopiëren, doorgeven en verspreiden is niet toegestaan, tenzij vooraf nadrukkelijk toestemming is verkregen van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland. Deze toestemming wordt stilzwijgend verleend voor het citeren van gedeelten uit dit werk, met expliciete bronvermelding.

Zichtbaar jezelf zijn in Lelystad.....	1
Regenboogenquête Flevoland	1
1 DE REGENBOOGENQUÊTE.....	4
1.1 LELYSTAD REGENBOOGSTAD	4
1.2 BUREAU GELIJKE BEHANDELING & SOCIALE VEILIGHEID EN ZICHTBAARHEID.....	4
1.3 DOEL VAN DIT ONDERZOEK.....	4
1.4 HET ONDERZOEK IN DE PRAKTIJK	4
2 LHBT+ IN LELYSTAD	5
2.1 RESPONDENTEN	5
2.2 VEILIGHEID EN ZICHTBAARHEID.....	5
2.3 WOONPLEZIER EN VEILIGHEID OP STRAAT	6
2.4 WERKEN	7
2.5 LEREN.....	7
2.6 GEZONDHEIDSZORG EN WELZIJN	8
2.7 MEDIA EN BEELDVORMING	9
2.8 SPORTEN, RECREËREN EN UITGAAN	9
2.9 FAMILIE EN NETWERK	11
2.10 DISCRIMINATIE	12
2.11 ONTMOETING EN ACTIVITEITEN	14
3 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	16
4 BIBLIOGRAFIE:	20

1 De Regenboogenquête

1.1 Lelystad Regenboogstad

Lelystad is sinds 2008 één van de 53 Regenboogsteden¹. Een regenboogstad is een gemeente die extra aandacht/middelen besteedt aan Lesbisch, Homo, Bi, Transgender en Intersekueel+ (LHBTI+) emancipatie en -acceptatie beleid. Bureau Gelijke Behandeling Flevoland (BGBF) voert dit beleid uit in opdracht van de gemeente Lelystad. Aandachtspunten zijn: zichtbaarheid, sociale acceptatie en ontmoeting, voorlichting/gastlessen seksuele- en genderdiversiteit, weerbaarheid en trainingen/deskundigheidsbevordering voor onder andere zorg en welzijn.

1.2 Bureau Gelijke Behandeling & sociale veiligheid en zichtbaarheid

BGBF is de anti-discriminatievoorziening (ADV) voor alle gemeenten in Flevoland: burgers en professionals uit de regio kunnen er terecht met vragen over en ervaringen met discriminatie en ongelijke behandeling. Samen met de melder van een incident worden er vervolgstappen bepaald en ondernomen om tot een oplossing te komen. Hiernaast besteedt BGBF veel aandacht aan preventie. Er worden gastlessen gegeven, trainingen, workshops en voorlichtingen verzorgd en projecten ontwikkeld en uitgezet. Ook het LHBTI-emancipatiebeleid van Lelystad Regenboogstad wordt uitgevoerd door BGBF.

1.3 Doel van dit onderzoek

In 2010 heeft BGBF al een belevingsonderzoek onder LHB's in Lelystad gedaan. Dit was aan het begin van het regenboogstedenbeleid van de rijksoverheid. In vele opzichten is deze regenboogenquête een herhaling van dit eerste onderzoek. Echter is de vragenlijst gemoderniseerd, rekening houdende met de kennis van nu en de opgedane ervaring in het veld, om relevante en actuele informatie te verschaffen, waar men in de praktijk ook echt wat mee kan. Een één op één vergelijking met het eerdere onderzoek is daarmee wel uitgesloten en is ook niet het doel. Met dit onderzoek wordt beoogd inzicht te geven in de recente ervaringen en actuele behoeften van LHBT+ (lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenderpersonen e.a.) in Flevoland, zodat voor provincie, gemeenten, politie en (maatschappelijke) organisaties duidelijk in beeld komt, waaraan verder gewerkt moet worden.

1.4 Het onderzoek in de praktijk

Voor de enquête is gebruik gemaakt van enquêtetool Survey Monkey. De enquête is verspreid via een roze nieuwsbrief van BGBF. Iedereen woonachtig in Flevoland en LHBT+ kon participeren aan dit onderzoek. Er was geen wachtwoord of persoonlijke uitnodiging vereist voor deelname aan de enquête. De vragenlijst is gebaseerd op eerder onderzoek en getest onder 3 deelnemers uit de doelgroep.

Uiteindelijk hebben 173 respondenten de enquête gevonden, waarvan er 104 zijn verwerkt. Een aantal respondenten heeft namelijk aangegeven niet in Flevoland te wonen, enkele respondenten identificeren zichzelf als 'hetero' en een aantal respondenten is te vroegtijdig gestopt. Deze respondenten worden uitgesloten.² In Lelystad resulteert dit in 32 respondenten van wie de antwoorden zijn geanalyseerd en in dit rapport uiteengezet worden.

Er heeft een kleiner aantal respondenten dan beoogd meegedaan aan dit onderzoek. Ook zijn respondenten met bi-culturele achtergrond ondervertegenwoordigd. Er wordt daarom geen vergelijking gemaakt tussen de respondenten. De verdeling man/vrouw is wel representatief.

¹ Movisie.nl, voorheen heette het Koplopergemeenten.

² De onderzoekers hebben ervoor gekozen alle respondenten mee te nemen die tot en met de voorlaatste pagina van de enquête de vragen hebben beantwoord. De gegevens van de respondenten die in eerder stadium zijn afgehaakt worden niet meegenomen.

2 LHBT+ in Lelystad

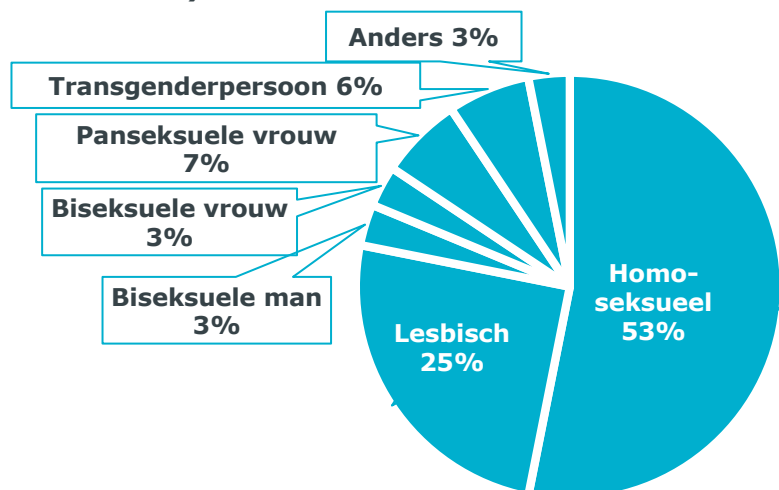
Lelystad is al sinds 2008 betrokken bij het landelijke regenboogbeleid. Eerst als koploper gemeente en sinds enkele jaren als Regenboogstad. Coming Out Dag 11 oktober wordt jaarlijks gevierd met verschillende activiteiten en de vlag wordt op steeds meer locaties gehesen. Er is een vaste groep bezoekers aan de Roze Maaltijd ontstaan en ook de Roze Vieringen kennen een goede opkomst. Jaarlijks worden er verschillende educatieve theatervoorstellingen en gastlessen verzorgd in het onderwijs. In de komende periode zal er meer aandacht uitgaan naar deskundigheidsbevordering en trainingen in onder andere de sector zorg en welzijn. Hiernaast zal ook nadruk komen te liggen op weerbaarheid; "Hoewel discriminatie nooit de schuld van het slachtoffer is, kan het zeker helpend zijn om te leren hoe je hier (beter) mee om kunt gaan, zodat je het vertrouwen blijft houden in jezelf", aldus Marloes Huijsen, onderzoeker en voorlichter van BGBF. Samen met Regenboogprovincie Flevoland zal de komende periode ook gewerkt worden aan de verbreding van het beleid naar de vijf andere gemeenten in Flevoland³. Almere heeft zich in oktober 2018 al aangesloten bij de Regenboogsteden.

2.1 Respondenten

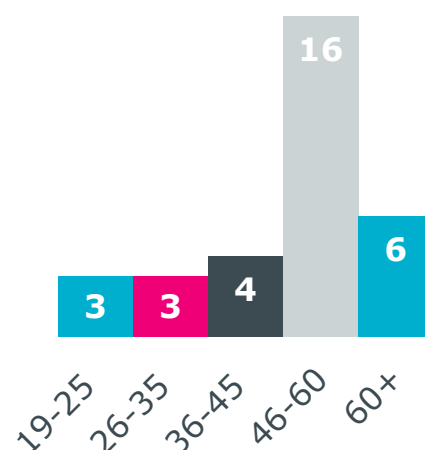
In Lelystad hebben 32 LHBT+ respondenten de enquête ingevuld. Hiervan is één respondent van West-Europese herkomst, 99% heeft de Nederlandse herkomst. De helft is in de leeftijd van 46 t/m 60 jaar oud (16 resp.). Er zitten geen minderjarige respondenten tussen (Figuur 1).

De meerderheid identificeert zich als homoseksueel, gevolgd door lesbisch. 6% is biseksueel en 7% noemt zich panseksueel⁴. Eén respondent refereert naar zichzelf als asexueel en hiernaast hebben ook één transman en één transvrouw de enquête ingevuld (Figuur 2).

FIGUUR 2) HOE IDENTIFICEERT U ZICHZELF?

FIGUUR 1) LEEFTIJDSCATEGORIEËN

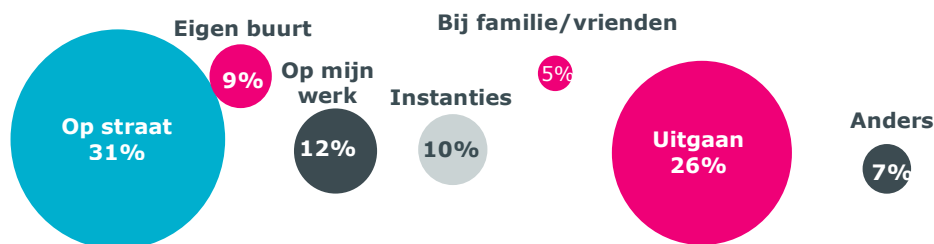
2.2 Veiligheid en zichtbaarheid

Gemiddeld wordt de kwaliteit van leven beoordeeld met een 7,5. De meeste LHBT+'s hebben hierbij ook het idee dat ze zichtbaar zichzelf kunnen zijn in Lelystad. 84% geeft hier een 6 of hoger aan. Echter gaat een kwart van de LHBT+'s wel sommige locaties uit de weg. Zo worden bepaalde wijken en horecastraten gemeden (7 resp.), maar ook centra (2) en sport-/ recreatievelden (1). Het midden van bepaalde plekken is voor sommige LHBT+'s afhankelijk van het moment van de dag: "s avonds ga ik niet meer door het centrum". Naast het midden van sommige plekken, past meer dan de helft van de LHBT+'s ook zijn of haar gedrag aan om zich veiliger te voelen. Op straat bijvoorbeeld of tijdens het uitgaan (Figuur 3, volgende pg.).

³ Plannen Lelystad Regenboogstad 2019-2022. [online] www.bureaugelijkebehandeling.nl

⁴ Panseksualiteit: iemand die verliefd wordt op een persoon, waarbij het geslacht of de gender van die persoon onbelangrijk is.

FIGUUR 3) OP WELKE PLEKKEN PAST U HET GEDRAG AAN?

Een lesbische vrouw gaat bijvoorbeeld sneller lopen en zoekt zo min mogelijk oogcontact. Een homoseksuele man zegt: *"Ik houd er altijd rekening mee als ik samen met mijn partner in het openbaar loop."* Over het algemeen genomen benoemen de LHBT+'s die hun gedrag aanpassen dat ze geen affectie tonen in het openbaar, voorzichtig of oplettend zijn en hun uiterlijk en gedrag minder opvallend maken. Degenen die hun gedrag niet aanpassen stellen hierover onder andere dat ze geen partner hebben waarmee ze 'opvallen', gewoon zichzelf willen en durven zijn of dat ze zich niet onveilig voelen.

Het veiligheidsgevoel in de gemeente wordt overwegend als positief beoordeeld. 63% voelt zich veilig en 19% zelfs zeer veilig. 13% voelt zich niet veilig en niet onveilig en slechts 9% voelt zich onveilig tot zeer onveilig. De meeste LHBT+'s hebben het idee dat het niet veiliger of onveiliger is geworden de afgelopen jaren en slechts 9% denkt dat het onveiliger is geworden. Wel is er bezorgdheid over de toekomst. 34% verwacht dat de verdraagzaamheid en/of acceptatie van LHBT+'s de komende jaren zal gaan afnemen:

FIGUUR 4: VERWACHTINGEN MET DE BETREKKING TOT DE VERDRAAGZAAMHEID/ ACCEPTATIE VAN LHBT+ IN DE KOMENDE JAREN

2.3 Woonplezier en veiligheid op straat

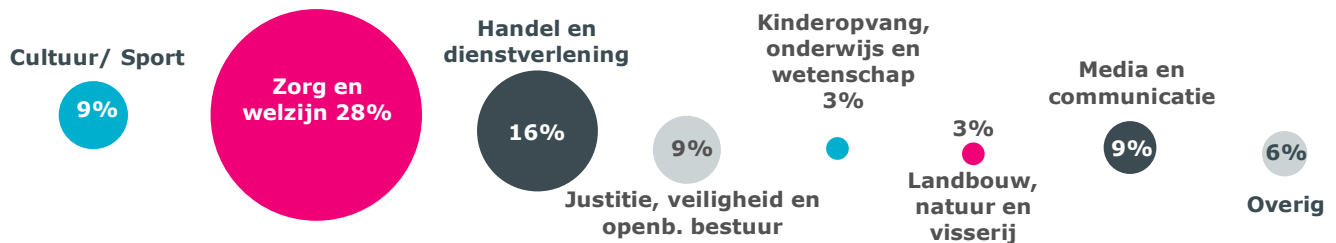
In de afgelopen 12 maanden woont (of woonde) 41% van de LHBT+'s in Lelystad samen met een partner van hetzelfde geslacht. Het overgrote deel is open over de seksuele gerichtheid of genderidentiteit in de buurt. Voor 26% is dit afhankelijk van de situatie, alleen als het ter sprake komt bijvoorbeeld, en 6% komt er helemaal niet voor uit: *"Ik ben bang voor onbegrip en om gepest te worden, dus ik ben er niet open over."* Twee Lelystedelingen hebben problemen ervaren in de wijk in de afgelopen 12 maanden. Twee andere LHBT+'s hebben in het verleden wel problemen gehad, maar bij hen is het de afgelopen jaren rustig gebleven, onder andere door bemiddeling van een wijkagent. Hiernaast geven nog twee respondenten aan dat zij zijn verhuisd vanwege problemen in de buurt (vermoedelijk) door hun seksuele gerichtheid of genderidentiteit.

In de regenboogenquête melden twee LHBT's op straat incidenten te hebben meegemaakt in de afgelopen 12 maanden. Een homoseksuele man wordt geslagen en gepest. Een panseksuele vrouw wordt meerdere keren nageroepen en er wordt hardop geroddeld: *"Als je bijvoorbeeld met gekleurde dreads rondloopt op donderdagavond wordt nageroepen door groepjes dat je 'niet normaal' bent"*. Hiernaast stelt een LHBT+persoon wel dat er wel eens wordt gescholden, maar benoemt hij dit zelf niet als discriminatie of intolerantie.

Uit het rapport 'Discriminatie van homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenderpersonen in Flevoland' (Huijsen 2017) blijkt dat de meeste incidenten gericht tegen LHBT+ in Flevoland zich afspelen in de buurt of wijk, gevolgd door de openbare ruimte. Het is interessant dat de LHBT+'s die hebben meegedaan aan dit onderzoek zowel in de eigen wijk als op straat verhoudingsgewijs weinig incidenten rapporteren (zie hier meer over in paragraaf 2.8).

2.4 Werken

84% van de LHBT+'s heeft werk of heeft de afgelopen 12 maanden werk gehad. De meeste hiervan werken in zorg en welzijn:

Slechts 4% komt niet openlijk uit voor de seksuele gerichtheid op de werkvloer⁵. Iemand uit de sector zorg en welzijn zegt hierover: *"Ik ben bang voor veroordelingen van mijn collega's."* Voor 26% is het afhankelijk van de situatie of ze wel of niet openlijk uitkomen voor de gerichtheid of genderidentiteit. Hierbij wordt onder andere verwezen naar externe contacten door iemand uit de sector justitie, veiligheid en openbaar bestuur: *"Een cliënt zei tegen me: 'ik ga niet in gesprek met die vieze homo's'. Ik ben daarom niet altijd open over mijn seksuele gerichtheid. Dat is niet handig met betrekking tot cliëntcontacten."* Een meerderheid is op het werk wel altijd open over de seksuele gerichtheid (70%).

Een overgrote meerderheid van de LHBT+'s heeft in de afgelopen 12 maanden niet gezocht naar werk en is dus ook geen discriminatie tegengekomen bij deze zoektocht. 28% heeft wel gezocht naar werk, waarvan ongeveer de helft een nieuwe baan heeft gevonden en de andere helft is afgewezen, maar niet vanwege de seksuele gerichtheid of genderidentiteit, zo denkt men. Echter wordt hier wel door twee transgenderpersonen bij aangegeven dat de reden vaak onduidelijk is: *"leeftijd speelt ook een rol, het is moeilijk om te zeggen wat het meest heeft gespeeld"* en *"U past niet voldoende binnen het team of profiel, terwijl niet duidelijk wordt waarom ik dan niet pas"*. Een homoseksuele man denkt wel te zijn afgewezen vanwege zijn seksuele gerichtheid.

2.5 Leren

19% van de LHBT+'s geeft aan betrokken te zijn bij het onderwijs: één docent, drie studenten en twee ouders van in Lelystad schoolgaande kinderen. Ze geven allen aan niet ontevreden te zijn over de aandacht op school voor de thema's seksuele- en genderdiversiteit. Ze staan hier neutraal in (4 resp.), tevreden (1) of zeer tevreden (1). Uit de toelichtingen blijkt echter dat het niet geheel duidelijk is wat er gebeurt op de school rond dit thema. *"Ik weet niet of er aandacht is voor het onderwerp"* en *"Er is eigenlijk niet of nauwelijks over gesproken."* Ook zien de respondenten wel ruimte voor verbetering: *"De meeste voorbeeldzinnen en gangbare leesboeken gaan toch vaak over hetero's of mama en papa."*

Verschillende onderzoeken laten zien dat expliciete aandacht voor LHBT+ thema's in het onderwijs wel belangrijk is. Onderwijsprogramma's met positieve beelden van LHBT's hebben bijvoorbeeld een positief effect op LHBT-leerlingen en op de attitudes ten opzichte van LHBT's. Ook een uitgebreid anti-pestbeleid, waarin LHBT(I)'s worden genoemd (naast andere groepen) heeft een positieve uitwerking op het aantal incidenten, het toepassen van interventies en de meldingsbereidheid van leerlingen (Kosciw e.a. 2016).

2.6 Gezondheidszorg en welzijn

De meeste LHBT+'s hebben geen negatieve ervaring (59%) of überhaupt geen ervaring (38%) met zorg en welzijnsinstellingen in de gemeente in de afgelopen 12 maanden. Een meerderheid geeft hiernaast aan niet te weten of er in Lelystad genoeg aandacht is voor het thema binnen de zorg en welzijn:

Is er genoeg aandacht voor seksuele- en genderdiversiteit binnen de zorg & welzijn?

Ja;
19%

Nee;
12%

Weet ik niet;
69%

Eén LHBT+persoon vindt zelfs dat er te veel aandacht is voor het thema, terwijl een ander juist weer stelt dat het een thema is dat *"waarschijnlijk onbewust vermeden wordt"*.

De helft van de LHBT+'s ervaart de eigen huisarts als LHBT+ vriendelijk *"Nooit enig probleem en wel steun en interesse."*, één LHBT+persoon stelt van niet, maar weidt hier niet verder over uit en voor de overige 47% is het onduidelijk hoe de huisarts over seksuele- en genderdiversiteit denkt, omdat ze nauwelijks dan wel nooit bij de huisarts komen of omdat er nooit over de seksuele gerichtheid/gender identiteit wordt gesproken.

2.6.1 Mentale gezondheid

Aangezien uit onderzoek blijkt dat LHBT+'s vaker te kampen hebben met depressies en het suïcide cijfer ook hoger is dan onder hetero's of cisgenderpersonen (Kooiman 2012, Movisie 2018⁶), zijn er in de enquête ook vragen gesteld over de geestelijke gezondheid. 18,7% van de Nederlanders zou ooit een depressie hebben meegemaakt (Trimbos Instituut 2016). Onder de LHBT+'s in Lelystad ligt het percentage dat bekend is met depressie gevoelens of suïcidale gedachten hoger. Bij de LHBT+'s die hierover willen uitweiden (4 resp.), zien we dat het bij een aantal gaat om episodes uit het verleden (3). Iedereen krijgt hier hulp bij of heeft dit gehad. De LHBT+'s die als antwoord 'weet ik niet' aangeven bij de vraag of zie hier hulp bij krijgen, stellen namelijk dat dit niet meer nodig is of dat dit eerst niet zo was, maar inmiddels wel het geval is.

Bent u bekend met depressieve gevoelens of suïcidale gedachten?

Ja;
34%

Nee;
63%

Weet ik niet; 3%

Kunt u hier in uw directe omgeving met iemand over praten/krijgt u hier hulp bij?

Ja;
82%

Weet ik niet;
18%

Minder dan de helft (45%) van de LHBT+'s die bekend is met depressieve gevoelens en/of suïcidale gedachten denkt overigens dat deze gevoelens verband houden met de seksuele gerichtheid of genderidentiteit. Drie LHBT+'s zeggen dit niet te weten, maar laten de mogelijkheid open en drie anderen stellen dat dit niet het geval is.

2.6.2 Ouder worden

Onder LHBT+ ouderen (vanaf 55 jaar) wordt nog veel gezwegen over de seksuele gerichtheid/gender identiteit, ook naar zorgverleners en de huisarts. Er is angst voor negatieve reacties van zowel zorgverleners, als van andere ouderen. Eenzaamheid komt ook iets vaker voor onder deze groep (Van Lisdonk & Kuyper 2015). Aan de LHBT+'s in Lelystad is gevraagd hoe zij hun oude dag voor zich zien. Hier komt de volgende top 3 uit:

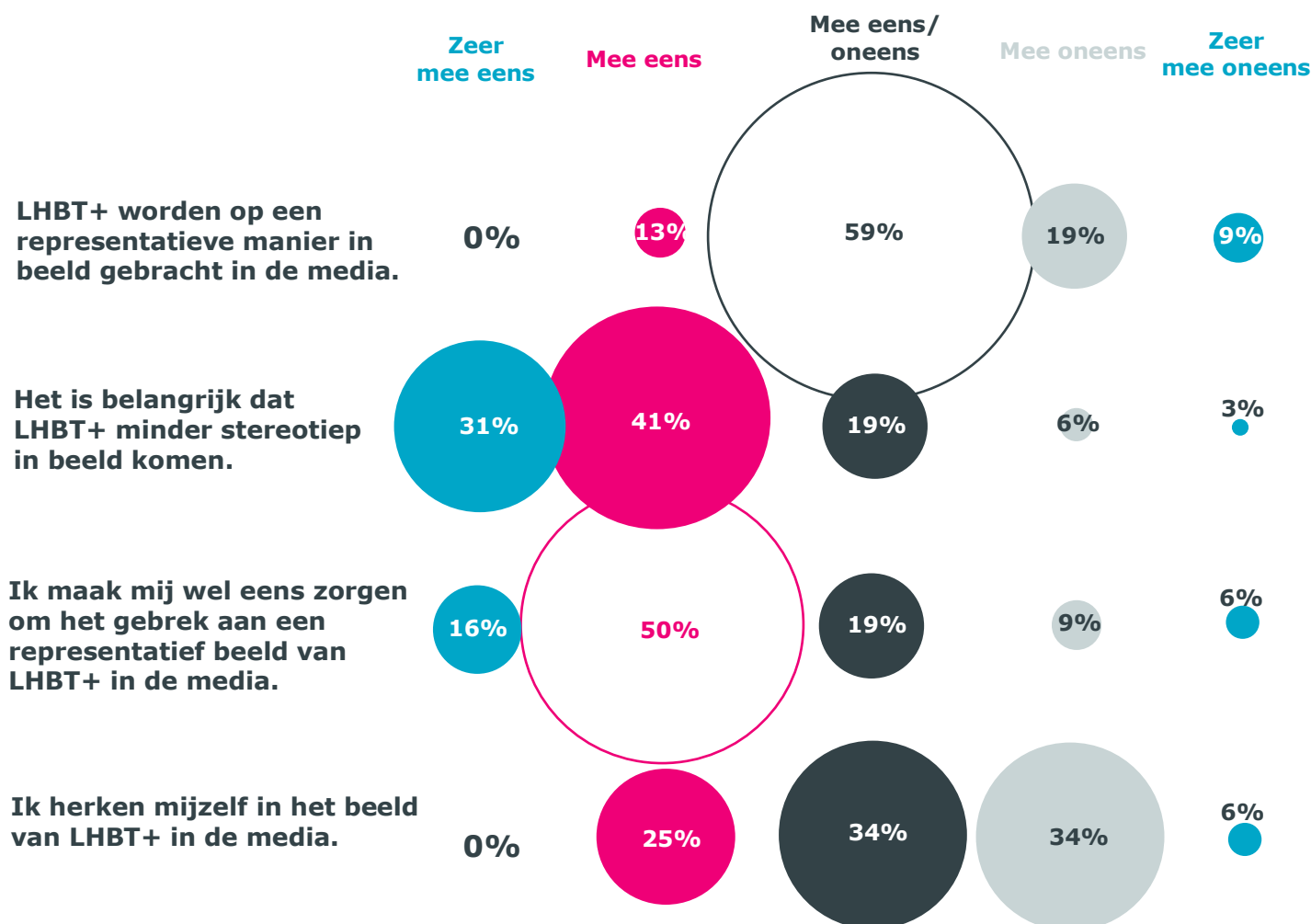
1. **Als ik maar samen met mijn (toekomstige) partner(s) kan blijven, op een of andere manier, vind ik het best.** 43%
2. **Ik vind de reguliere woon-zorgcentra en/of thuiszorg prima.** 28%
3. **Ik wil zo lang mogelijk thuiszorg, van een roze thuiszorgorganisatie.** 19%

Eén LHBT+persoon zou graag met gelijkgestemden/LHBT+ samen willen wonen. Twee anderen houden het op de reguliere zorg, met de voorwaarde dat er (herkenbare) aandacht en respect is voor LHBT+.

6 <https://www.movisie.nl/artikel/movisie-aan-slag-suicide-preventie-onder-lhbt-jongeren>

2.7 Media en beeldvorming

De media komen er niet echt goed vanaf onder de Lelystadse LHBT+'s. Niet alleen heeft de helft discriminatie en/of intolerantie ervaren via de media in het afgelopen jaar, ook vindt een grote meerderheid het beeld van LHBT+ niet representatief, maar stereotiep en maakt zich hier zorgen over:

2.8 Sporten, recreëren en uitgaan

Er worden maar weinig onvoldoendes gegeven aan het sport- en recreatieklimaat van Lelystad⁷. 69% beoordeelt dit met een 6 of hoger. Gemiddeld kunnen we spreken van een 6,5. De meeste LHBT+'s geven hierbij een cijfer tussen de 5 en 8.

Hiernaast vindt 66% dat ze zichtbaar zichzelf kan zijn tijdens het sporten of recreëren in Lelystad. Ook hier blijven de meeste LHBT+'s rond de 6 hangen en geven een cijfer tussen de 5 en 7.

Al enkele jaren wordt er gesproken over het instellen van een 'regenboogvriendelijk' keurmerk voor sportverenigingen. Vergelijkbaar met een roze loper⁸ voor zorginstellingen. De meningen van de LHBT+'s zijn hierover erg verdeeld. Sommigen denken dat een keurmerk seksuele- en genderdiversiteit bijzonder maakt, terwijl

"het juist goed is als LHBT+'s als normale mensen worden gezien en behandeld."

FIGUUR 9: EEN KEURMERK VOOR LHBT+-VRIENDELIJKE SPORTCLUBS EN VERENIGINGEN?

Wat een goed idee	19%	
Misschien wel prettig	28%	
Nee bedankt	31%	
Weet ik niet	22%	

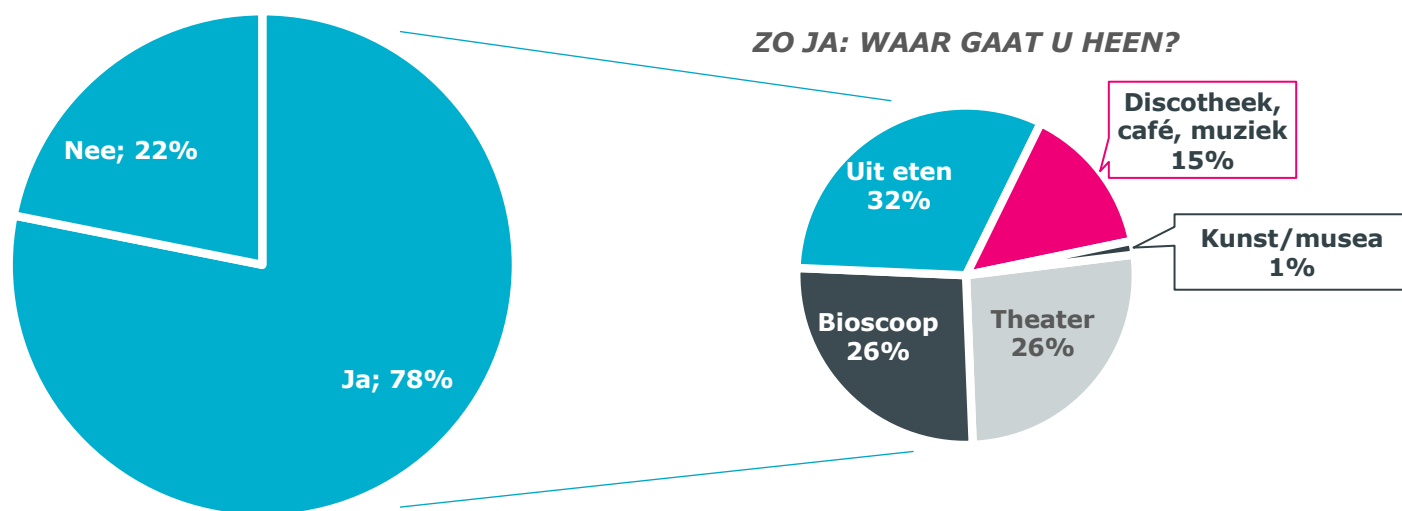
⁷ Definitie 'recreatie' in enquête: een uitje of 'dagje weg', zoals een bezoekje aan een vakantiepark, een rondje minigolf of een dagje strand. (ipv 'uitgaan': het bezoeken van uitgaansgelegenheid als bioscoop/restaurant/café).

⁸ Roze loper: <https://www.rozezorg.nl>

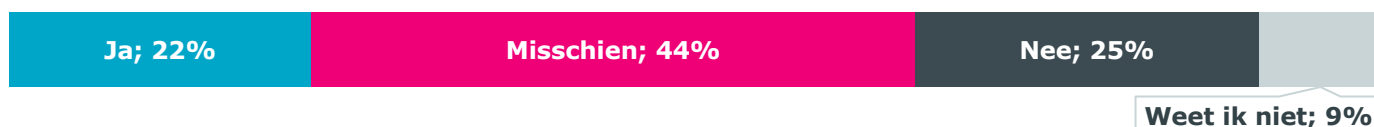
Anderen juichen het juist weer toe, omdat *"het zéér drempelverlagend werkt en het de acceptatie en integratie zéér ten goede komt."*

78% van de LHBT+'s gaat wel eens uit. Vooral uit eten gaan is populair, gevolgd door de bioscoop en het theater (figuur 10). Van deze LHBT+'s gaat 84% ook wel eens uit in de eigen gemeente. Degenen die nooit in de eigen gemeente uitgaan stellen hierover dat er meer keuze is buiten de gemeente (1 resp.), dat ze hier geen behoefte aan hebben (1) en dat ze LHBT+ uitgaansgelegenheden missen (2).

FIGUUR 10: GAAT U WEL EENS UIT?

LHBT+uitgaansgelegenheden worden door 56% van de LHBT+'s die wel eens uitgaan vaak (4 resp.) of soms (13) bezocht. Naast de twee LHBT+'s die al hebben aangegeven uitgaansgelegenheden voor LHBT+ te missen in de eigen gemeente, hebben nog 19 andere LHBT+'s aangegeven hier (misschien) behoefte aan te hebben in de provincie, in totaal is dat 66%:

"Je kan wel naar een reguliere bar gaan, maar dat is toch anders" zegt een homoseksuele man hierover. Een gaybar of ontmoetingsplek in de provincie zou wel leuk zijn, lichten twee andere LHBT+'s toe: *"In Lelystad zit niks meer qua specifieke kroegen"*. Een aantal LHBT+'s spreekt echter ook de voorkeur uit voor meer open-minded locaties, die niet uitsluitend voor LHBT+ zijn, maar waar iedereen zichzelf kan zijn.

Er zijn genoeg ideeën om het uitgaansleven in Lelystad aantrekkelijker te maken voor LHBT+. Een ontmoetingsplek of ontmoetingsmoment wordt meerdere malen genoemd, in de vorm van een "gay/LHBT+bar", "gaynight", "café voor de dames" of "het drinken van een kop koffie". De Roze Maaltijd, georganiseerd door BGBF, wordt hierbij als leuk initiatief gekenmerkt. Hoewel een ander hierover zegt het jammer te vinden dat dit in een woonzorgcentrum plaatsvindt.

De gelegenheden zouden ook kunnen aangeven LHBT+/regenboogvriendelijk te zijn, door middel van een keurmerk wordt er geopperd, of door het uithangen van de regenboogvlag. Verder wordt het organiseren van meer zichtbare evenementen genoemd en een roze filmavond, of in ieder geval meer aandacht voor films met een roze thema.

2.9 Familie en netwerk

Slechts van één LHBT+persoon is het grootste deel van de familie niet op de hoogte van haar seksuele gerichtheid of genderidentiteit. Deze panseksuele vrouw heeft alleen aan haar kinderen en ouders verteld dat ze verliefd is op een transvrouw. *"Alleen als ik een relatie krijg met een vrouw of transgender ga ik het mijn familie vertellen. Als ik toevallig weer een relatie krijg met een man dan vertel ik mijn familie niets."* Geen van de openlijke LHBT+'s denkt dat de familie de seksuele gerichtheid of genderidentiteit niet accepteert. Slechts twee LHBT+'s zijn hier niet zeker over, omdat ze het er niet echt over hebben. 94% van de LHBT+'s denkt dat ze helemaal geaccepteerd worden door de familie (68%, 21 resp.) of in ieder geval door de meeste familieleden (26%, 8 resp.).

Ook bij hun vrienden zijn bijna alle LHBT+'s uit Lelystad open over de seksuele gerichtheid of genderidentiteit en voelen ze zich geaccepteerd. Een iets hoger percentage dan bij familie geeft aan zelfs helemaal geaccepteerd te worden door de vrienden.

FIGUUR 12: ACCEPTEREN UW VRIENDEN UW SEKSUELE GERICHTHEID/GENDERIDENTITEIT?

Een panseksueel heeft hier wel de kanttekening bij gezet dat ze alleen uit de kast is bij vrienden die ze vertrouwt. Slechts één LHBT+persoon is zich nog aan het voorbereiden op de coming out.

Bij 16% van de LHBT+'s bestaat de meerderheid van de vriendenkring uit LHBT+ personen. Zij zijn tevreden over deze samenstelling. 78% heeft een minderheid aan LHBT+ vrienden. Slechts 12% van deze groep⁹ is misschien of niet tevreden over deze samenstelling. Eén van hen wil hierover uitweiden; Hij geeft aan het best moeilijk te vinden om geschikte vrienden te vinden. Twee LHBT+'s (6%) hebben helemaal geen LHBT+ vrienden, de één is hier tevreden mee, de ander niet. In totaal is 88% van de LHBT+'s tevreden over de samenstelling van de vriendengroep.

47% van de LHBT+'s in Lelystad noemt zichzelf gelovig, waaronder christelijk (12 resp.), boeddhistisch (2) en humanistisch (1). Slecht één LHBT+persoon durft geloofsgenoten niet te vertellen over de seksuele gerichtheid. Voor 53% is dit niet van toepassing, omdat ze geen deel uitmaken van een geloofsgemeenschap.

Als er gekeken wordt naar het algemene beeld van de gelovige LHBT+'s over de houding jegens seksuele- en genderdiversiteit binnen hun geloof, dan lopen de meningen erg uiteen. Slechts één homoseksuele man geeft aan dat dit in zijn geheel nog niet kan binnen zijn geloof en een andere respondent omschrijft het als een 'lastig' onderwerp. Verder wordt vooral de diversiteit en de twijfel benoemd: *"Ze doen hun best om diversiteit te aanvaarden vanuit het standpunt dat God liefde is, maar vanuit het verleden van de kerk vinden sommigen dat best nog wel lastig en twijfelen ze over wat nu echt God's wil is."*

Deze diversiteit en twijfel zien we ook terug in wat dan wel zou kunnen en wat niet. Er wordt bijvoorbeeld onderscheid gemaakt tussen iets voelen en het gedrag. *"Ik mag mezelf homoseksueel noemen, echter niet praktiseren."* of *"Mijn transgender-zijn is bekend en de acceptatie is ok, maar dat er operaties nodig zijn, vinden sommigen te ver gaan."* Ook hierover zeggen de meeste respondenten dat gelovigen hierin onderling wel van elkaar verschillen.

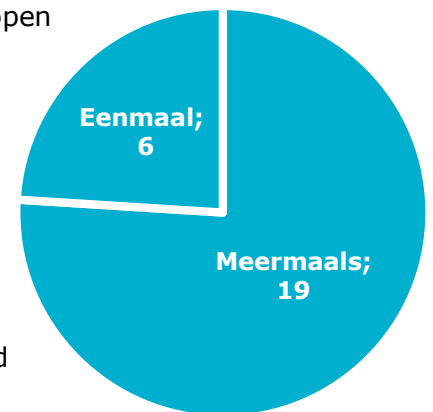
⁹ n=25

Wanneer er een waarde van negatief tot positief wordt gekoppeld aan de attitudes en /of het gedrag zoals beoordeeld door gelovige Lelystadse LHBT+’s dan komt de verdeling er uit te zien zoals hieronder¹⁰:

2.10 Discriminatie

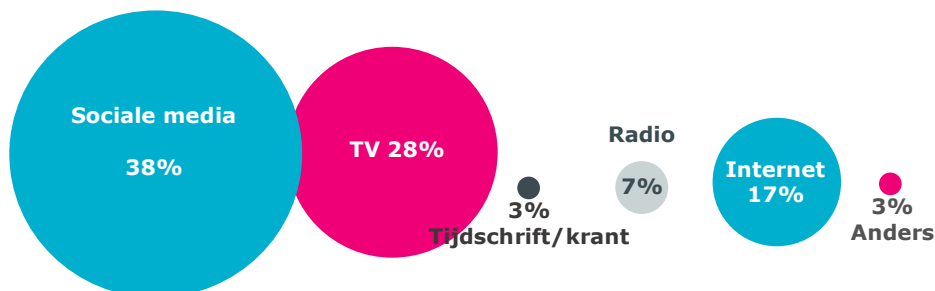
50% van de LHBT+’s in Lelystad heeft in de afgelopen 12 maanden discriminatie en/of intolerantie ervaren. Zes hiervan geven aan incidenten te hebben meegemaakt op verschillende terreinen, tien respondenten hebben slechts op één terrein iets meegemaakt in de afgelopen 12 maanden. In totaal geven de LHBT+’s aan 25 keer op verschillende terreinen gediscrimineerd te zijn het afgelopen jaar. Meestal was dit niet een eenmalige gebeurtenis, maar ging het om meerdere incidenten op hetzelfde terrein:

2.10.1 Terrein

De media is het terrein waarop veruit de meeste discriminatie en/of tolerantie wordt ervaren. 41% van de LHBT+’s geeft aan discriminatie te hebben ervaren door de media, meestal meermaals. Dit betreft bijna altijd algemene uitingen die als kwetsend worden ervaren. Slechts bij één LHBT+persoon waren deze uitingen persoonlijk tegen hem gericht.

De LHBT+’s rapporteren discriminatie over verschillende media. Zoals in het figuur hieronder te zien is, zijn de grootste boosdoeners sociale media en tvprogramma’s/tvomroep (n=29). Het gaat meestal om negatieve of beledigende opmerkingen gevolgd door negeren/buitensluiten.

In het onderwijs en tijdens het uitgaan, wordt geen discriminatie of intolerantie gerapporteerd. Hierbij is het wel belangrijk is in acht te nemen dat er slechts 6 LHBT+’s betrokken zijn binnen bij het onderwijs. Op de overige terreinen, namelijk de werkvloer, werving/selectie, overheid, welzijn, sport, wonen, op straat en overig, worden één tot twee ervaringen gemeld.

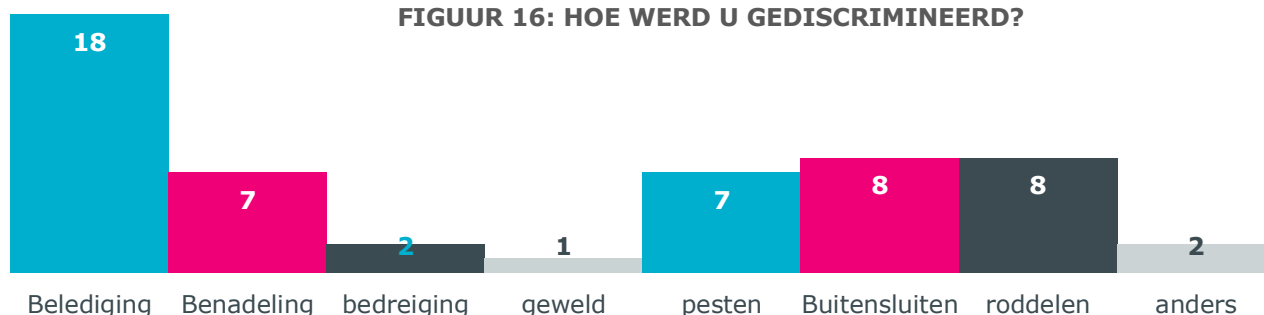
2.10.2 Aard

Door de vraag op welke wijze er discriminatie en/of intolerantie is ervaren, wordt de aard van de incidenten in beeld gebracht (Figuur 16). Negatieve opmerkingen en/of beledigingen worden het meeste genoemd door LHBT+’s in Lelystad. Geweld en bedreiging slechts een enkele keer, waarvan geweld één keer plaats vindt op straat en bedreigingen twee keer worden geuit via de media, zowel algemeen als persoonlijk.

Met ‘anders’ wordt bedoeld ‘het onderling ‘homo’ roepen van jongeren naar elkaar’, wat door sommigen als een belediging ervaren wordt, maar dus niet door deze persoon, en ‘sarcasme en onwetendheid’ van een autoverkoper: *"Mijn partner en ik kregen een opmerking over 'mannelijk-vrouwje' in onze relatie."*

¹⁰ n = 13

FIGUUR 16: HOE WERD U GEDISCRIMINEERD?

2.10.3 Meldingsbereidheid

Van de 25 benoemde ervaringen met discriminatie, is negen keer melding gedaan (waarvan vier keer door dezelfde persoon). Drie keer wordt aangegeven dat er is gemeld bij BGBF, twee keer bij de politie en vier keer bij de instantie en/of betrokkenen zelf.¹¹

Bij 64% van de incidenten is er dus geen melding gedaan. De LHBT+'s geven hier verschillende redenen voor¹²: Vooral dat ze er geen aandacht meer aan willen besteden (7 resp.), dat het niet direct tegen hen gericht is (5), dat ze het niet belangrijk genoeg vinden (3), omdat ze niet wisten waar of hoe dit te melden (2) en omdat ze vinden dat melden niet helpt (2).

Kader I: Registraties van meldingen bij BGBF en de politie

BGBF kan in haar archieven geen meldingen vinden uit 2018 of 2019* die betrekking hebben op incidenten zoals benoemd door de respondent*. Mogelijk heeft de respondent een ervaring informeel genoemd tijdens een bijeenkomst/ontmoeting, zonder hier daadwerkelijk een melding van te maken.** Mogelijk is door de politie geen seksuele gerichtheid opgenomen in melding/aangifte, terwijl de melder het wel als discriminatie had ervaren. Het zou ook kunnen dat het ervaringen betreft uit een eerdere periode.

BGBF kent twee registraties reguliere klacht/melding door een Lelystadse melder van discriminatie-incidenten op grond van seksuele gerichtheid in de periode 01-05-2018 tot en met 23-06-2019. Eén incident betreft de werkvloer, waarbij een homoseksuele man wordt uitgelachen en uitgescholden door een collega. Dit wordt echter gemeld door een vriend van de man en niet door het slachtoffer zelf. Eén registratie betreft een melder die wordt uitgescholden voor onder andere 'kankerhomo' via facebook. De melder geeft aan zelf niet homoseksueel te zijn. Naast deze reguliere meldingen is er negen keer melding of aangifte gedaan bij de politie van discriminatie op grond van seksuele gerichtheid, waarvan vijf registraties betrekking hebben op het uitschelden van de politie en het bij twee registraties ook daadwerkelijk gaat om een LHB+ slachtoffer. Er is geen melding gedaan door een transgenderpersoon.

*Vanaf 01-01-2018 tot en met 23-06-2019

** Het betreft één respondent die alle drie de meldingen zou hebben gedaan bij BGBF en twee respondenten die beide hebben gemeld bij de politie.

***Een ervaring wordt een melding als bepaalde basisgegevens aanwezig zijn: datum, plaats, discriminatiegrond, terrein, aard en wederpartij en door BGBF wordt benoemd dat er een registratie van wordt gemaakt.

<https://bureaugelijkebehandeling.nl/afhandeling-klachten/>

43% van de LHBT+'s in Lelystad zal in de toekomst een ervaring met discriminatie wel melden bij BGBF: *"Zij (BGBF) weten als de besten wat er speelt."* 40% doet dit misschien, omdat ze het bijvoorbeeld eerst zelf zullen proberen op te lossen of alleen als het persoonlijk tegen hen gericht is. Slechts 17% zal toekomstige ervaringen niet melden.

3% was niet op de hoogte van het bestaan van de anti-discriminatie voorziening BGBF voorafgaande aan dit onderzoek¹³.

11 Aangezien deze meldingen niet te herleiden zijn tot geregistreerde incidenten in de genoemde periode bij de genoemde instanties (zie kader I), moet bij bovenstaande cijfers wel de kanttekening gezet worden dat de respondenten wellicht incidenten hebben benoemd die zich voor de bevroegde 12 maanden hebben afgespeeld.

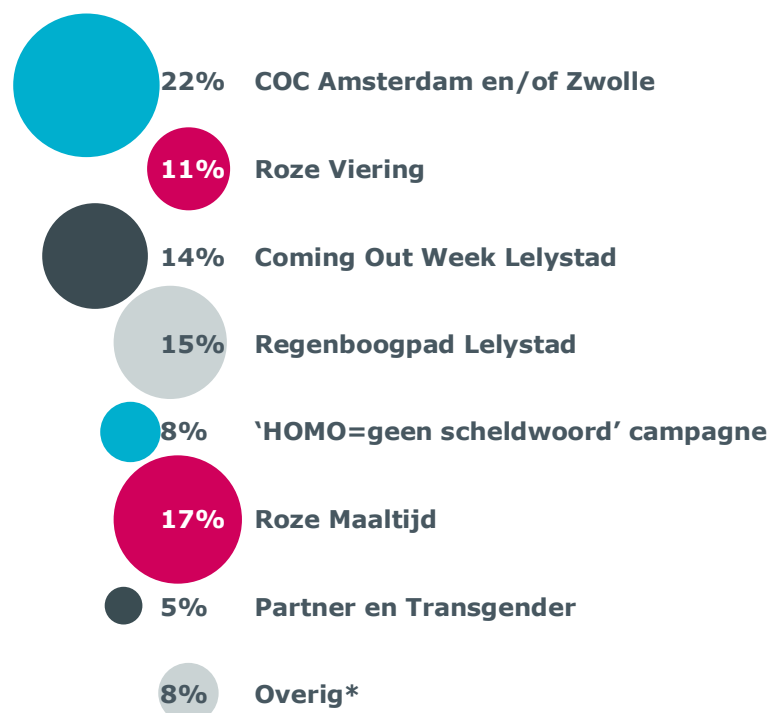
12 Meerdere antwoorden per respondent mogelijk.

13 N = 30, deze en de hierop volgende thema's zijn door twee respondenten overgeslagen.

2.11 Ontmoeting en activiteiten

Lid van een LHBT+ belangenorganisatie is maar 10% van de LHBT+'s. Eén homoseksuele man is lid van het COC; twee transgender personen zijn lid van Transvisie. 90% van de LHBT+'s is dus geen lid van een belangenorganisatie, onder andere omdat ze hier geen behoefte aan hebben of hier nog over aan het nadenken zijn (figuur 17).

Wel zijn de meeste LHBT+'s bekend met organisaties voor LHBT+ (activiteiten) dan wel de regenboogactiviteiten zelf:

n=133, respondenten konden er meerdere selecteren.

* Diversity Almere (2%), Roze Almere (2%), To Connect NOP (1%), TGgroep Almere (2%), Regenboogpad Emm. (1%), Foute zondag (1%).

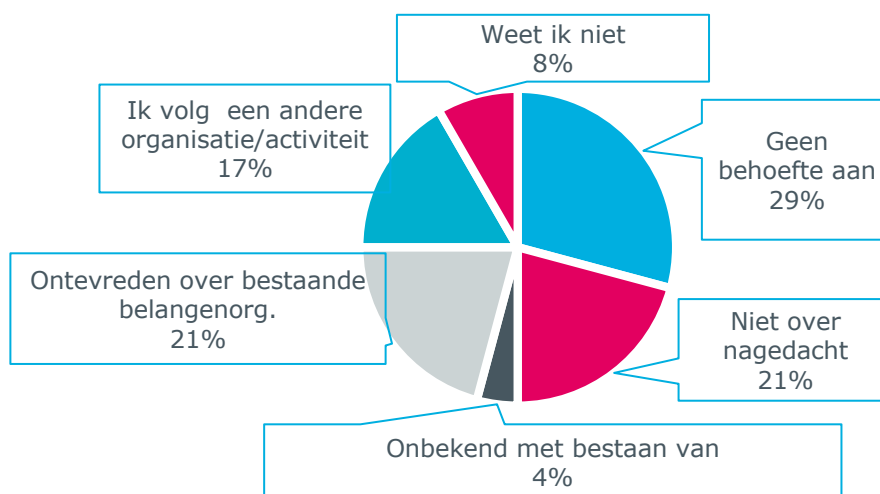
plekken in de gemeente. De 17% die denkt van wel noemt ter voorbeeld een Stadmakerij evenement, waarin aandacht wordt besteed aan seksuele-en genderdiversiteit of misschien iets voor kinderen uit roze gezinnen.

In de enquête is gevraagd wat er wordt gemist in de gemeente met betrekking tot het thema LHBT+. Hier komt de volgende top 3 uit:

1. **Uitgaansgelegenheden, open minded en/of LHBT+ 20%**
2. **Centrale ontmoetingsplekken 13%**
3. **Informatie/beleid vanuit de gemeente 13%**

53% van de LHBT+'s heeft echter niet duidelijk in beeld wat zij missen in de gemeente.

FIGUUR 17: GEEN LID VAN EEN LHBT+ BELANGENORGANISATIES, WANT:

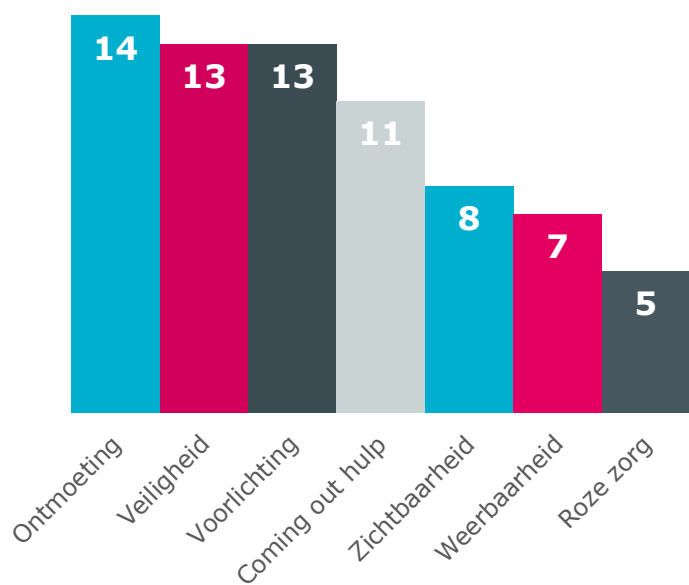

Hiernaast is gevraagd of het Roze in Blauw Netwerk van de politie bekend is. 69% van de LHBT+'s kent dit netwerk. Degene die zelf ervaring hebben gehad met Roze in Blauw (3 resp.) hadden dit vanwege regenboog-activiteiten en een incident in een andere gemeente.

Meer dan een derde van de LHBT+'s heeft behoefte aan ontmoetingsplekken voor LHBT+ en/of themabijeenkomsten in Lelystad *"Altijd goed om met elkaar in contact te komen"*. Hierbij wordt door sommigen aangegeven dat het er al is (3 resp.), maar anderen (7) benoemen extra activiteiten die ze wel leuk zouden vinden, zoals een bar, een bijeenkomst over roze ouderschap of een praktische activiteit zoals wandelen of klussen. Eén LHBT+persoon mist het niet, maar zou wel gaan indien het wordt georganiseerd.

83,3% denkt niet dat hun vrienden of familie behoefte hebben aan dergelijke themabijeenkomsten of ontmoetings-

De ideeën over waar in de gemeente de aandacht naartoe zou moeten gaan, komen duidelijker tot uiting. Ontmoeting staat hierbij boven aan, gevolgd door voorlichting en veiligheid:

3 Conclusie en aanbevelingen

In mei en juni 2019 heeft Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, in het kader van Lelystad Regenboogstad en Flevoland Regenboogprovincie, de Regenboogenquête uitgezet onder de inwoners van Flevoland. Met als doel inzicht te verschaffen in de ervaringen en behoeften van LHBT+'s (lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenderpersonen e.a.) in Flevoland voor gemeenten, politie en andere organisaties, zodat er duidelijk in beeld komt waar samen aan gewerkt kan/moet worden. In dit rapport zijn de data geanalyseerd die van toepassing zijn op de gemeente Lelystad.

Er hebben 32 Lelystadse respondenten meegedaan aan het onderzoek. Meer dan de helft identificeert zich als homoseksueel, een kwart als lesbisch. Slechts een paar respondenten identificeren zich als panseksueel, biseksueel, aseksueel of transgenderpersoon. 99% is van Nederlandse herkomst en de helft is in de leeftijd van 46-60 jaar. Er wordt daarom tussen de respondenten geen onderscheid gemaakt in de analyse.

Veiligheid en zichtbaarheid

De kwaliteit van leven, het zichtbaar jezelf zijn en de veiligheid worden overwegend positief beoordeeld. Echter gaat een kwart van de LHBT+'s in Lelystad wel bepaalde locaties uit de weg en past meer dan de helft het gedrag aan om zich veiliger te voelen. Met het vermijden en deze aanpassingen zou het veiligheidsgevoel kunnen worden vergroot, wat dan terug te zien is in de beoordeling van de veiligheid in de gemeente. Met betrekking tot het zichtbaar jezelf zijn; wellicht dat het aanpassen van het gedrag niet automatisch leidt tot een gevoel van het niet zichtbaar jezelf kunnen zijn voor sommige LHBT+'s. Hoewel anderen dit juist weer heel erg aan elkaar verbinden door de toelichting dat ze zijn wie ze zijn en daarom hun gedrag niet aanpassen.

Aanbeveling: Dat door veel LHBT+'s plekken worden vermeden en dat ze hun gedrag aanpassen behoeft onze aandacht, ondanks dat de veiligheid en zichtbaarheid positief worden beoordeeld. Het is goed mogelijk dat het met elkaar samenhangt en het is zorgelijk dat het gevoel leeft dat je geen affectie kan tonen in het openbaar, zoals hand in hand lopen of een zoen, of dat je niet zou moeten opvallen door je uiterlijk en je gedrag. Maar weinig LHBT+'s hebben hierbij het vertrouwen dat de verdraagzaamheid en acceptatie van LHBT+ de komende jaren zal toenemen, dus de noodzaak om hier harder aan te trekken is evident. Hiernaast wordt de veiligheid ook door de LHBT+'s van Lelystad als één van de belangrijkste thema's in de gemeente gezien.

Woonplezier en veiligheid op straat

LHBT+'s die hebben meegedaan aan dit onderzoek benoemen zowel in de eigen wijk als op straat maar weinig ervaringen met discriminatie of intolerantie, terwijl uit onderzoek naar geregistreerde incidenten seksuele gerichtheid in de provincie, in de eigen buurt/wijk of in de openbare ruimte, op straat, zich de meeste incidenten voordoen. Maken de Lelystadse LHBT+'s het weinig mee of wordt het niet als dusdanig geïnterpreteerd? De manier waarop sommige LHBT+'s de vanzelfsprekendheid van scheldpartijen verwoorden doet het laatste vermoeden. Alsof het erbij hoort en daarom niet meer opvalt of als ernstig/vervelend wordt gezien en dus ook niet wordt benoemd als een ervaring met discriminatie en/of intolerantie.

Werken

De meeste LHBT+'s die aan het werk zijn, zijn open over de seksuele gerichtheid en genderidentiteit op de werkvloer. Een kwart laat dit afhangen van de situatie. Dat de gerichtheid of genderidentiteit niet altijd van belang wordt gevonden in een situatie, is hier debet aan. Slechts twee LHBT's geven aan discriminatie en/of intolerantie te hebben ervaren op de werkvloer. Discriminatie op grond van seksuele gerichtheid of genderidentiteit in de werving en selectie is een ander verhaal. Hoewel werkzoekende LHBT+'s in Lelystad dit nauwelijks hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, is het vaak moeilijk aan te tonen. De meeste werkgevers spreken niet met zoveel woorden uit dat ze iemand

niet in dienst willen nemen vanwege de seksuele gerichtheid of het transgender zijn. Vaak blijft het bij een onduidelijke afwijzing, zoals dat men niet in het team zou passen.

Aanbeveling: duidelijke en transparante werving-en selectieprocedure om invloed van stereotypering en discriminatie te voorkomen.

Leren

Over het onderwijs kunnen op basis van de data weinig conclusies getrokken worden, wegens het lage aantal LHBT+'s die aangeven betrokken te zijn bij het onderwijs. De LHBT+'s die betrokken zijn bij het onderwijs, zijn niet ontevreden met de aandacht van de school voor het thema LHBT+. Uit onderzoek blijkt dat expliciete aandacht voor LHBT thema's in onder andere beleid en onderwijsprogramma's belangrijk is en een positief effect heeft op het aantal incidenten, meldingsbereidheid en attitudes, terwijl de LHBT+'s in Lelystad weinig zicht hebben op wat de school eigenlijk doet rond dit thema. Van expliciete aandacht kunnen we dus niet spreken, wat tevens wordt bevestigd door onderzoek onder basisscholen in Lelystad.

Aanbeveling: Expliciete aandacht voor seksuele- en genderdiversiteit in sociaal veiligheidsbeleid en onderwijsprogramma's.

Gezondheidszorg en welzijn

De meeste LHBT+'s hebben geen negatieve ervaring of überhaupt geen ervaring opgedaan met zorg en welzijnsinstellingen in de afgelopen 12 maanden. Een meerderheid geeft hiernaast aan niet te weten of er in Lelystad genoeg aandacht is voor het thema seksuele- en genderdiversiteit in de zorg en welzijn. De huisarts wordt over het algemeen wel als LHBT+vriendelijk ervaren, maar bijna de helft van de LHBT+'s heeft ook hier geen weet van.

34% van de LHBT+'s is bekend met depressieve gevoelens en/of suïcidale gedachten. Voor een aantal zijn dit episodes uit het verleden, een aantal krijgt hier nog steeds hulp bij. Iedereen die hier bekend mee is ontvangt hulp of heeft dit gehad toen het nodig was. Onder Nederlanders in het algemeen heeft 18,7% ooit te maken gehad met een depressie. De cijfers voor depressie en suïcide liggen ook landelijk gezien hoger onder LHBT's.

Voor de oude dag worden er niet veel eisen gesteld met betrekking tot zorg. De meeste LHBT+'s (43%) willen met hun partner(s) samenblijven, de rest maakt niet zoveel uit, en meer dan een kwart vindt de reguliere zorg prima. Echter zou 19% wel graag gebruik maken van roze thuiszorg.

Aanbeveling: Hoewel alle LHBT+'s in dit onderzoek hulp kregen bij psychische klachten, zijn de oudere LHBT+'s (46+), als ook de westerse LHBT+'s, oververtegenwoordigd in dit onderzoek, terwijl LHBT+ jongeren en bi-culturelen het psychisch juist vaak moeilijker hebben. Door expliciet aandacht te besteden aan seksuele-en genderdiversiteit wordt de drempel naar hulp kleiner gemaakt, waardoor iedereen kan vinden wat die nodig heeft. Dit geldt ook voor de huisarts, aangezien uit dit onderzoek blijkt dat een groot deel van de LHBT+'s de seksuele gerichtheid of genderidentiteit niet met de huisarts heeft besproken.

Voor de ouderenzorg is het ook goed meer aandacht te besteden aan LHBT+ouderen. Laat duidelijk zien dat er aandacht is voor het onderwerp en dat ze welkom zijn, daarmee zal een groot deel van de ongerustheid worden ondervangen.

Media

De opinie over de media is zorgwekkend. Een overgrote meerderheid vindt het belangrijk dat LHBT+'s minder stereotiep in beeld komen en maakt zich zorgen over het ontbreken van een representatief beeld van LHBT+'s in de media. Een minderheid herkent zichzelf in het beeld van LHBT+'s dat door de media wordt geschetst. Naast deze opinie worden er ook veel algemene media-uitingen als kwetsend ervaren. 41% van de LHBT+'s heeft dit in de afgelopen 12 maanden ervaren.

Aanbeveling: Dit speelt natuurlijk niet alleen regionaal. Wat de landelijke media of de rest van de wereld doet, daar kunnen we niet veel invloed op uitoefenen. Lokale media kunnen wel hun

steentje bijdragen door echte verhalen en echte mensen in beeld te brengen, als tegenhanger van landelijke sensatiejournalistiek en entertainment. In plaats van rond Coming Out Dag iemand te zoeken die uit de kast wil gaan komen, is het ook mooi om het leven van alle dag te laten zien of eens te vragen hoe het is om te wonen in Lelystad. Hiernaast kunnen beelden van affectie, hand in hand lopen, een zoen, ook helpen om de zichtbaarheid te vergoten en dit te normaliseren in het straatbeeld. Dan is het niet meer opvallend en hoeft men zich ook minder druk te maken over dit opvallen.

Sporten en recreëren

Het sport/recreatieklimaat krijgt gemiddeld een voldoende, maar geen dikke voldoende. Ook wordt het zichtbaar jezelf kunnen zijn tijdens de sport of het recreëren beoordeeld met een magere 6,4. Desondanks zijn de meningen verdeeld met betrekking tot een suggestie om dit te verbeteren: het regenboogvriendelijke keurmerk voor sportverenigingen. 47% vindt dit een (misschien) een goed idee, maar 31% is tegen.

Aanbeveling:

Over een keurmerk zijn de meningen te erg verdeeld, maar een goede middenweg is laten zien in beleid en beeld dat je een open-minded vereniging bent. Door bijvoorbeeld een regenboogvlag op te hangen of hiernaar te verwijzen op de website.

Uitgaan

56% van de LHBT+'s die wel eens uitgaan, bezoekt LHBT+uitgaansgelegenheden. 66% van dezelfde groep heeft behoefte aan deze LHBT+uitgaansgelegenheden in Flevoland. Het uitgaansleven van Lelystad aantrekkelijker voor LHBT+ kan door ontmoetingen en zichtbare evenementen te organiseren en door te laten zien dat een gelegenheid LHBT+vriendelijk is.

Aanbeveling: LHBT+ uitgaansgelegenheden worden gemist in de provincie en de gemeente. Investeer in ontmoetingsmogelijkheden voor deze specifieke doelgroep, waarbij het wellicht kan helpen het type af te wisselen. Er is namelijk al vaker geprobeerd om een structurele gaynight op te zetten bijvoorbeeld, maar deze eenzijdige vorm heeft tot nog toe geen succes gehad voor langere tijd (Alleen de Roze maaltijd heeft al 2 jaar een structureel goede opkomst). Aangezien er wel behoefte aan is, zou het zijn vruchten kunnen afwerpen door een dansavond af te wisselen met een borrel bijvoorbeeld en een keer een film. Daarmee spreek je een grotere doelgroep aan. Hiernaast kunnen in het algemeen uitgaansgelegenheden aangeven Regenboogvriendelijk/openminded te zijn, zodat men zich hier welkom voelt.

Familie en netwerk

Een overgrote meerderheid van de LHBT+'s is uit de kast bij familie en vrienden en voelt zich door hen volledig, of in ieder geval door de meesten, geaccepteerd. Aangezien bi-culturele LHBT+'s uit Lelystad niet meegedaan hebben aan dit onderzoek, geven bovenstaande cijfers een eenzijdig beeld, namelijk dat van de West-Europese LHBT+'s. Voor bi-culturele LHBT+'s zou dit nader onderzocht moeten worden.

88% van de LHBT+'s in Lelystad is tevreden over de samenstelling van de vriendengroep. Voor driekwart bestaat deze groep voor een minderheid van LHBT+-vrienden. Alleen degene die een meerderheid aan LHBT+-vrienden hebben zijn allemaal tevreden over de vriendengroep.

Over acceptatie in het geloof denkt men erg verschillend. De helft van de gelovige (voornamelijk christelijke) LHBT+'s stelt dat het wordt geaccepteerd of dat dit verschilt per persoon. 47% zegt dat dat je het wel mag zijn, maar niet mag doen of dat het helemaal niet wordt geaccepteerd.

Aanbevelingen voor geloofsgemeenschappen: Blijf in dialoog. Ga het gesprek aan met andere kerken, moskeeën etc. en met de leden.

Discriminatie en meldingsbereidheid

In de afgelopen 12 maanden is er 25 keer discriminatie ervaren, door 50% van de LHBT+'s. De meeste gevallen hebben te maken met de media, gevolgd door de arbeidsmarkt (3), buurt/wijk (2) en op straat (2). Het gaat bijna altijd om vijandige bejegening, waaronder belediging, negatieve opmerkingen, pesten en roddelen, gevolgd door buitensluiten en benadeling en een enkele keer om een bedreiging of geweld.

Dit is vele malen meer dan uit de geregistreerde incidenten bij BGZF en de politie blijkt.

De meldingsbereidheid is laag. Er is slechts in 36% van de gevallen melding gedaan en maar in 20% van de gevallen bij een instantie.

Er wordt vooral geen melding gedaan, omdat slachtoffers er geen aandacht meer aan willen besteden, het niet direct tegen hen gericht was of omdat ze het niet belangrijk genoeg vonden. 43% stelt in de toekomst wel te gaan melden, 40% doet dit misschien, als het tegen hen persoonlijk gericht is of als ze het zelf niet kunnen oplossen bijvoorbeeld.

Aanbeveling: Maak het belang van melden duidelijk(er), ook als het een melding als getuige betreft. Communiceer hierbij op een andere manier over wat er gebeurt met een melding. Ook als iets zelf wordt opgelost is het namelijk belangrijk om de ervaring op te kunnen nemen in de cijfers. Wees transparant in, wanneer een ervaring wordt geregistreerd. Van een conversatie tijdens een maaltijd of evenement zal niet altijd een melding worden gemaakt. Politie: verwijs in aangiften naar de discriminatiegrond en vraag door.

Ontmoeting en activiteiten

De meeste LHBT+'s zijn geen lid van een LHBT+belangenorganisatie. Er is wel veel bekendheid met de activiteiten en organisaties. Met name COC wordt herkend en de verschillende activiteiten van BGZF in het kader van Lelystad Regenboogstad. Initiatieven buiten de gemeente kennen wat minder bekendheid onder de Lelystedelingen.

Meer dan een derde van de LHBT+'s heeft behoefte aan ontmoeting/bijeenkomsten in de gemeente. Een kleine minderheid denkt dat hetzelfde geldt voor familieleden of vrienden. De LHBT+'s van Lelystad missen regenboog en/of open-minded uitgaansgelegenheden, centrale ontmoetingsplekken voor LHBT+ en informatie/beleid vanuit de gemeente, waarin het standpunt van de gemeente duidelijk naar voren komt. De belangrijkste thema's in Lelystad voor hen zijn: ontmoeting, veiligheid en voorlichting.

Aanbeveling algemeen Lelystad Regenboogstad beleid: de behoeften van LHBT+'s in Lelystad sluiten aan op de activiteiten en focus van het Lelystad Regenboogbeleid 2019-2022: ontmoeting/zichtbaarheid, voorlichting, deskundigheidsbevordering zorg en welzijn en weerbaarheid.

Extra aandachtspunten op basis van dit onderzoek zijn:

- Nog meer investeren in ontmoeting. Dit wordt het belangrijkste thema gevonden. Er kan zeker gekeken worden naar andere initiatieven.
- Het realiseren van (lokale) coming out hulp: met de decentralisatie van de zorg, was dit een aantal jaar terug lastig te realiseren. Inmiddels zitten we in rustiger vaarwater, dus wellicht is het weer tijd te onderzoeken bij wie dit kan worden ondergebracht.
- Meer zichtbaarheid van het regenboogstadbeleid op de gemeentelijke website. Afgezien van een nieuwsbericht is er op de website geen informatie te vinden over Lelystad Regenboogstad of een symbool te ontdekken wat hiernaar verwijst. Regenboogstad Zwolle heeft bijvoorbeeld een pagina geweid aan LHBTI/Regenboogstad. Dit zou ook een idee kunnen zijn voor Lelystad.

4 Bibliografie:

- Huijsen, M. (2017). *Discriminatie van homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenderpersonen in Flevoland*. Lelystad: BGBF
- Kooiman, N. (2012). Zelfacceptatie, psychisch welbevinden en suïcidaliteit. In: Keuzenkamp, S., Kooiman, N., Lisdonk, J. van (2012). *Niet te ver uit de kast. Ervaringen van homo- en biseksuelen in Nederland*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Kosciw, J.G., Geytak, E.A., Giga, N.M., Villenas, C., Danischewski, D. J. (2016). *The 2015 National School Climate Survey. The Experiences of Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Queer Youth in Our Nation's Schools*. New York: GLSEN.
- Lisdonk, J. van & Kuyper, L. (2015). 55-plussers en seksuele oriëntatie. Ervaringen van lesbische, homoseksuele, biseksuele en heteroseksuele 55-plussers. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Trimbos Instituut. (2016). *Depressie enkele cijfers*. Utrecht: Trimbos Instituut